

V Bruseli 10. marca 2026
(OR. en)

7214/26

ENER 126
FISC 103
ECOFIN 325
COMPET 308
ENV 229

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	10. marca 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 115 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o balíku energetických opatrení pre občanov

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 115 final.

Príloha: COM(2026) 115 final

V Štrasburgu 10. 3. 2026
COM(2026) 115 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o balíku energetických opatrení pre občanov

{SWD(2026) 115 final}

Balík energetických opatření pre občanov – cenovo dostupná energia pre všetkých

Všetci Európania by mali mať prístup k cenovo dostupnej čistej energii v pohodlných a odolných obydliach. **Cenovo dostupná energia** je základnou podmienkou bezpečnej a dôstojnej kvality života bez chudoby a kľúčom k zabezpečeniu spravodlivosti a začlenenia, najmä pre skupiny v zraniteľných situáciách a pre všetky generácie. Ak sú ceny energií príliš vysoké, trpí tým celé hospodárstvo – klesá spotreba a podniky spomaľujú. Práve na to sa zameriava balík energetických opatření pre občanov.

Najbezpečnejším spôsobom, ako získať cenovo dostupnú energiu, je opierať sa o **čistú energiu, ktorú si Európa dokáže vyrobiť sama**. Preto treba posilniť postavenie Európanov tak, aby mohli prejsť z plynu na čistejšie alternatívy založené na elektrickej energii. **Elektrifikácia** časom prinesie nižšie a stabilnejšie ceny a zároveň sa vďaka nej zvýši európska nezávislosť, udržateľnosť a konkurencieschopnosť. Členské štáty tu môžu zohrať úlohu nastavením správne cielených stimulov – napríklad tak, že zatraktívnia využívanie elektrickej energie prostredníctvom daňových stimulov a nižších odvodov.

Flexibilita umožňuje domácnostiam s inteligentnými meradlami využívať elektrickú energiu vtedy, keď je jej dostatok a je lacnejšia. Túto flexibilitu môže ďalej podporiť inteligentné a obojsmerné nabíjanie elektrických vozidiel. Aby to fungovalo, občania potrebujú prístup k spoľahlivým informáciám a poradenstvu prispôbeným rozličným potrebám (vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného postihnutia), k cenovo dostupným technológiám a službám, pri ktorých sú odberatelia odmeňovaní za to, keď presunú svoju spotrebu elektrickej energie z časov špičky na lacnejšie časové úseky, pričom osobitná pozornosť sa venuje skupinám, ktoré čelia digitálnemu vylúčeniu. Z nedávneho prieskumu Eurobarometra¹ vyplýva, že odberatelia energie v EÚ si želajú lepšiu **ochranu** zraniteľných odberateľov a odberateľov v energetickej chudobe a väčšiu **jasnosť a transparentnosť účtov za energiu**.

Občania, napríklad poľnohospodári, obyvatelia vidieka, vlastníci malých podnikov alebo škôlky, by mali mať možnosť spojiť sa s cieľom vyrábať vlastnú energiu a **spoločne ju využívať**. Odbremeňuje sa tým miestna energetická sústava a predchádza sa zbytočným investíciám do energetickej infraštruktúry. Mali by platiť jasné a jednoduché finančné a technické požiadavky týkajúce sa zriaďovania **energetických spoločenstiev**. Posilnenie postavenia odberateľov je prospešné aj pre európskych výrobcov **čistých technológií** a dodávateľov elektrickej energie, pretože zvýšený dopyt po inovatívnych výrobkoch (ako sú tepelné čerpadlá) a službách (ako sú sociálny lízing alebo „teplo ako služba“), poskytne investičnú istotu a prispeje k rastu na týchto trhoch práce. Tieto inovačné technológie takisto zlepšia prepojenie medzi energiou a vodou, najmä počas sucha a vln horúčav, a tým pomôžu znížiť účty za energiu².

Cieľom balíka energetických opatření pre občanov je takisto riešiť **energetickú chudobu** – ide o závažnú situáciu, ktorej v súčasnosti čelí príliš veľa občanov v EÚ a ktorá neúmerne postihuje skupiny v zraniteľných situáciách a vo vidieckych alebo vzdialených oblastiach, najvzdialenejších regiónoch a na ostrovoch. V roku 2024 takmer 10 % európskych občanov nemohlo v zime dostatočne vykurovať svoje domovy a počas leta mnohí čelia rastúcej potrebe chladenia. V záujme zníženia energetickej chudoby a výdavkov na bývanie je nevyhnutné zlepšovať energetickú hospodárnosť budov a prechádzať na lacnejšie elektrické vykurovanie a chladenie alebo systémy centralizovaného zásobovania teplom a chladom založené na energii z obnoviteľných zdrojov.

¹ [Rýchly prieskum Eurobarometra 566](#) „Consumer behaviour in the energy transition“ (Správanie odberateľov počas energetickej transformácie), december 2025.

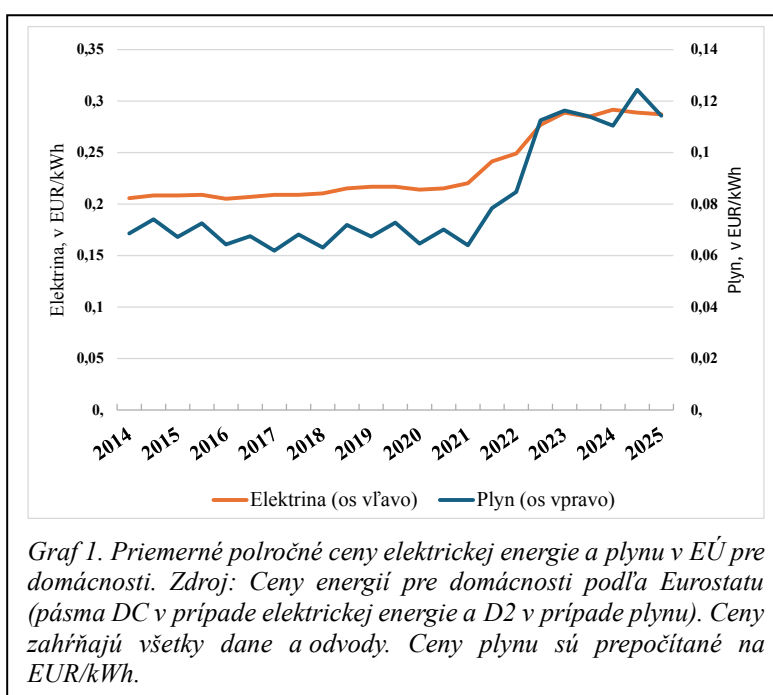
² Európska stratégia pre odolnosť v oblasti vody, COM/2025/280 final.

Na to všetko už existuje silný súbor právnych predpisov EÚ, ale ich **vykonávanie** je naďalej nerovnomerné. Zabezpečenie účinného presadzovania právnych predpisov EÚ je kľúčom k zaisteniu toho, aby občania mohli plne využívať svoje práva. **Miestne orgány** majú kľúčovú úlohu v podporovaní občanov pri energetickej transformácii prostredníctvom administratívneho, technického a finančného poradenstva, najmä pokiaľ ide o riešenie energetickej chudoby a zaistenie dosahu na skupiny so špecifickými potrebami. V záujme posilnenia spoločného úsilia na všetkých úrovniach verejnej správy a dosiahnutia výsledkov pre európskych občanov sa v tomto oznámení, ktoré je doplnením ďalších iniciatív Komisie³ v oblasti cenovo dostupnej energie, stanovujú konkrétne opatrenia s cieľom: i) znižiť účty za energiu pre domácnosti; ii) chrániť odberateľov a posilniť ich postavenie; iii) riešiť energetickú chudobu a iv) účinne vykonávať existujúce právne predpisy EÚ.

PILIER I: ZNÍŽENIE ÚČTOV ZA ENERGIU PRE DOMÁCNOSTI

Vysoké ceny energií poškodzujú európske hospodárstvo a občanov.

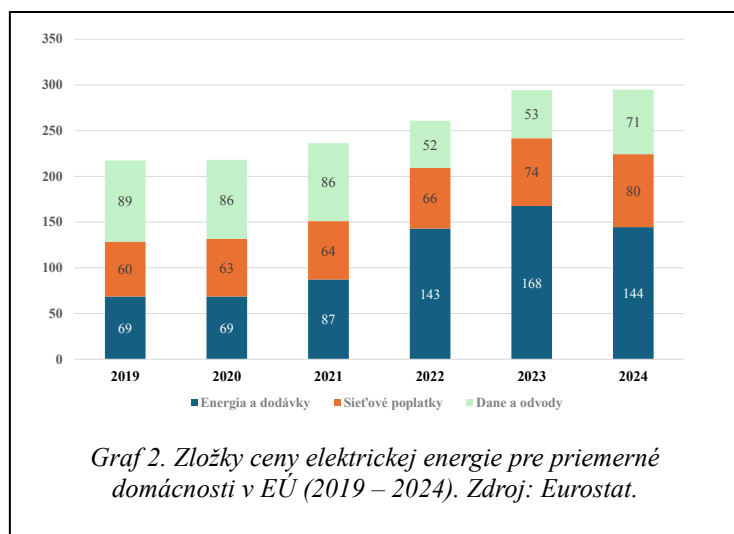
Ceny elektrickej energie pre domácnosti počas krízy prudko vzrástli a dodnes sú vysoké, čo neúmerne poškodzuje skupiny v zraniteľných situáciách. Maloobchodné ceny elektrickej energie pre domácnosti v EÚ sú o 36 % vyššie ako ich priemer za roky 2014 – 2020 a maloobchodné ceny plynu sú o 68 % vyššie v porovnaní s priemerom za rovnaké obdobie. Pre doplnenie, inflácia za rovnaké obdobie dosiahla 26 %, čo znamená, že po úprave o infláciu sa ceny zvýšili o 10 %.

V účtoch za energiu, ktoré občania platia, sa odrážajú **sieťové poplatky, vnútroštátne dane a odvody, veľkoobchodná cena energie** a úroveň individuálnej **spotreby**. Vnútroštátne dane za energiu a výpočet sieťových poplatkov sú predovšetkým v kompetencii členských štátov a ich regulačných orgánov, ktoré tak majú k dispozícii nástroje na zvyšovanie cenovej dostupnosti účtov za energiu. Komisia preto v tejto súvislosti navrhuje štyri konkrétne opatrenia.

³ Konkrétne ide o [Dohodu o čistom priemysle](#), [Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu](#), [Plán pre cenovo dostupné bývanie](#), [balík opatrení pre európske elektrizačné sústavy](#), [Program EÚ pre mestá](#), ako aj o pripravovanú stratégiu v oblasti elektrifikácie, stratégiu v oblasti vykurovania a chladenia alebo strategický plán digitalizácie v energetickom sektore.

Opatrenie 1: Zníženie daní a odvodov za elektrickú energiu pre domácnosti na minimálnu úroveň EÚ

Dane a odvody za elektrickú energiu predstavujú v priemere 25 % ceny pre domácnosti a 15 % ceny pre podniky. Členské štáty môžu znížiť vnútroštátne dane a odvody za energiu vrátane dodatočných daní alebo odvodov, ktoré nesúvisia s energiou (napr. poplatky za verejnoprávne vysielanie, ktoré sa pripočítavajú v účtoch za elektrickú energiu⁴). Odstránenie nesúvisiacich nákladov je výhodné pre všetkých, najmä pre zraniteľné domácnosti.

Niektoré členské štáty⁵ znížili sadzbu dane pre energeticky náročné priemyselné odvetvia alebo sú v procese jej zníženia. Zníženie daní sa ukázalo ako účinné aj pri dočasnom znižovaní účtov za energiu počas energetickej krízy, najmä v prípadoch, keď maloobchodná cena elektrickej energie bola výrazne vyššia ako cena plynu. Podľa platnej smernice o zdaňovaní energie a smernice o DPH majú členské štáty flexibilnú možnosť znížiť pri cenách elektrickej energie minimálne sadzby spotrebnej dane a DPH. Okamžite by sa to prejavilo na cenách elektrickej energie a prispelo by to aj k rýchlejšej elektrifikácii koncových odberateľov.

Cieľ	Znížiť účty odberateľov za elektrickú energiu a podporiť elektrifikáciu
Výsledok	Účty občanov by sa mohli znížiť o 14 % , resp. v priemere o 200 EUR ročne .
Ako	Členské štáty by mali k zníženiu účtov za elektrickú energiu pre domácnosti prispieť tak, že preskúmajú zdaňovanie a plne využijú flexibilitu obsiahnutú v právnych predpisoch EÚ a zväžia plne alebo čiastočne ciele zníženie spotrebnej dane v súvislosti s elektrickou energiou, napr. v prípade energeticky chudobných a zraniteľných domácností.

Opatrenie 2: Zníženie nákladov spojených so sústavou pre miestnych odberateľov

Odberatelia platia **sieťové tarify** na pokrytie nákladov na prenos energie do ich domovov. Táto zložka tvorí **štvrtinu až tretinu cien elektrickej energie** a je kľúčom k dosiahnutiu cenovej dostupnosti energie. V právnych predpisoch EÚ sú odberatelia chránení tým, že prevádzkovatelia sústav sú povinní prenášať na nich len také náklady, ktoré odrážajú náklady, sú transparentné, zohľadňujú potrebu bezpečnosti a flexibility sústavy a odzrkadľujú skutočne

⁴ V Grécku, Taliansku a Portugalsku sa v účtoch za elektrickú energiu pripočítavajú aj poplatky súvisiace s verejnoprávnym vysielaním.

⁵ Nemecko, Francúzsko.

vzniknuté náklady⁶. Tarify a náklady, ktoré sú s nimi spojené, podliehajú schváleniu nezávislými národnými regulačnými orgánmi.

Energetické spoločenstvá, ktoré vyrábajú energiu pre vlastnú spotrebu alebo spoločne využívajú energiu so susedmi, môžu pomôcť znížiť využívanie miestnych sústav a predchádzať investíciám do ďalšej infraštruktúry. Prostredníctvom odmeňovania za flexibilitu v sieťových tarifách, ktorým sa znižujú účty za energiu pre energetické spoločenstvá a občanov spoločne využívajúcich energiu, by sa poskytovali stimuly na miestnu výrobu a spotrebu energie a prinieslo by to výhody pre všetkých používateľov sústavy.

V roku 2025 Komisia uverejnila **usmernenie k sieťovým tarifám**⁷ s cieľom pomôcť národným regulačným orgánom udržať sieťové poplatky, a teda aj účty odberateľov, na nízkej úrovni. Rýchle vykonávanie tohto usmernenia pomôže znížiť sieťové poplatky pre všetkých odberateľov. Komisia vyzýva regulačné orgány, aby pri posudzovaní nákladov/príjmov uplatňovali prísny prístup a aby v plnej miere zohľadňovali potenciálnu flexibilitu a reakciu na strane spotreby s cieľom nahradiť nákladné investície do infraštruktúry. V nadväznosti na usmernenie k sieťovým tarifám bude Komisia spolupracovať s národnými regulačnými orgánmi na zrýchlení energetickej transformácie, a to aj prostredníctvom odmeňovania pozitívnych účinkov energetických spoločenstiev a spoločného využívania energie.

Cieľ	Znížiť pre odberateľov náklady spojené so sústavou
Výsledok	Flexibilná spotreba a flexibilná miestna výroba a spotreba elektrickej energie podporujúce nižšie potreby investícií do sústavy a efektívnejšiu prevádzku.
Ako	Národné regulačné orgány sa vyzývajú, aby zvážili cielené stimuly v rámci sieťových tarif pre flexibilnú miestnu spotrebu, ktorými by sa znížili celkové náklady spojené so sústavou, napr. energetické spoločenstvá a občania spoločne využívajúci energiu, a aby pri určovaní výšky sieťových poplatkov posúdili potenciál flexibility , najmä v prípade energetických spoločenstiev a spoločného využívania energie. Komisia bude úzko spolupracovať s agentúrou ACER a národnými regulačnými orgánmi na rýchlom vykonávaní usmernenia Komisie k určovaniu výšky sieťových poplatkov.

Opatrenie 3: Podpora využívania čistých a energeticky účinných technológií

V roku 2023 domácnosti v EÚ využívali energiu najmä na **vykurovanie obydľí** (62,5 % konečnej spotreby energie v sektore bývania) a na **ohrev vody** (15,1 %)⁸. Prostredníctvom **energetických štítkov EÚ** sa už pre odberateľov uvádzajú informácie o potenciálnej úspore a poskytujú sa im užitočné rady, napríklad pri rozhodovaní o kúpe spotrebičov do domácnosti⁹. **Systémy energetického manažérstva v domácnostiach a moderné energeticky inteligentné spotrebiče** dokážu znížiť účty za energiu. Prechod na elektrickú mobilitu ponúka ďalšie príležitosti na zníženie nákladov na energiu prostredníctvom inteligentného a obojsmerného nabíjania elektrických vozidiel, čo domácnostiam umožní optimalizovať spotrebu elektrickej energie. Často sa však považujú za príliš nákladné, najmä z dôvodu vysokých počiatkových platieb. Niektoré členské štáty na riešenie tohto problému zaviedli

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (prepracované znenie).

⁷ [Oznámenie o usmerneniach k sieťovým poplatkom odolným voči budúcim zmenám na zníženie nákladov na energetický systém](#), C(2025) 4010 final.

⁸ Eurostat, „*Energy consumption in households*“ (Spotreba energie v domácnostiach), jún 2025.

⁹ „*Europeans attitudes towards energy policies*“ (Postoje Európanov k energetickým politikám) – [september 2024 – prieskum Eurobarometra](#). Energetický štítok EÚ použili počas posledných piatich rokov viac než tri štvrtiny respondentov.

inovatívne modely financovania vrátane sociálneho lízingu¹⁰. Spoločnosti na niektorých trhoch ponúkajú odberateľom čisté vykurovacie systémy (vrátane údržby) tak, že im umožňujú platiť náklady vo flexibilných mesačných splátkach¹¹. Rozvíjajú sa schémy na doplnenie grantových programov, ale vo väčšine prípadov ešte nie sú všeobecne rozšírené.

Komisia naliehavo vyzýva členské štáty a spoločnosti, aby **prekročili rámec prístupu založeného len na grantoch** a rozvíjali **inovatívne energetické služby a riešenia financovania** – napríklad programy, v ktorých sa kombinuje sociálny lízing s potenciálom pokryť počiatočné kapitálové náklady, poskytovanie dodávok tepla ako služby¹² alebo flexibilné tarify pre tepelné čerpadlá a náklady na údržbu. Občania EÚ tak budú mať lepší prístup k čistým technológiám, ktoré efektívne využívajú energiu a vodu, čím sa zlepší kvalita života napríklad prostredníctvom zníženého znečistenia, lepšieho pohodlia a zdravia v interiéri a zníženia účtov za energiu. Správne koncipované programy **kombinujúce verejné a súkromné financovanie**, v ktorých sa uprednostňujú osoby v energetickej chudobe a iné skupiny v zraniteľných situáciách, budú mať pozitívny vplyv na domácnosti s nižšími a so strednými príjmami, ktorých náklady na energiu môžu tvoriť neprimerane veľkú časť ich celkových príjmov. Podobne by sa mali podporovať investície do zavádzania čistých alebo energeticky účinných riešení v situáciách nenapojených na sieť. Prostredníctvom pripravovanej stratégie pre investície do čistej energie¹³ chce Komisia uvoľniť súkromné investície do energetickej efektívnosti.

Cieľ	Zlepšiť prístup k čistým a účinným technológiám s inovatívnymi riešeniami
Výsledok	Lepšia energetická hospodárnosť budov, nižšie účty za energiu.
Ako	Komisia bude v rámci európskej koalície na financovanie energetickej efektívnosti spolupracovať s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami na vypracovaní praktických a inovatívnych modelov energetických služieb a riešení financovania, ako aj na prístupoch prekračujúcich rámec grantov, a to aj pokiaľ ide o výmenu najlepších postupov pri zaisťovaní dosahu na zraniteľné domácnosti, zvyšovanie využívania systémov energetickeho manažérstva v domácnostiach a budovách a energeticky inteligentných spotrebičov a zlepšovanie prístupu domácností k elektrifikovaným, flexibilným a účinným energetickým službám a technológiám (4. štvrťrok 2026).

¹⁰ Napríklad Francúzsko spustilo druhé kolo systému sociálneho lízingu pre elektrické vozidlá. V Lotyšsku štátom vlastnený podnik poskytuje spoločnostiam a domácnostiam prístup k finančným zdrojom prostredníctvom úverov, záruk a investícií do fondov rizikového kapitálu.

¹¹ Odporúčanie „Osvedčené postupy uvedené v prílohe k odporúčaniu Komisie o uvoľnení súkromných investícií do energetickej efektívnosti“, COM(2026) 1526.

¹² Obchodný model, ktorý umožňuje odberateľom platiť za teplo, ktoré využívajú, a nie za infraštruktúru alebo palivo.

¹³ COM(2026) 116, Investičná stratégia pre čistú energiu.

Opatrenie 4: Posilnenie postavenia odberateľov tak, aby mohli získať najlacnejšiu ponuku a mali možnosť rýchlo zmeniť dodávateľa

V právnych predpisoch EÚ sa občanom poskytuje **právo zmeniť dodávateľa** prechodom k alternatívnemu dodávateľovi energie¹⁴, ale napriek tomu občania podľa odhadov prichádzajú v priemere o **152 EUR ročne** v dôsledku toho, že dodávateľa nezmenia¹⁵. Jedným z dôvodov je nedostatočná transparentnosť: spomedzi existujúcich porovnávacích nástrojov nemusia byť všetky v tomto ohľade dostatočné, a hoci sprostredkovateľské platformy môžu zmenu dodávateľa uľahčovať, ich obchodné modely nie sú vždy jasné, čo môže znižovať transparentnosť a zodpovednosť.

Komisia vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby dodávatelia energie aspoň raz ročne poskytovali svojim odberateľom „**poradenstvo o najlepších tarifách**“ na základe ich konkrétnej spotreby energie a aby zaviedli „**systém včasného varovania**“ pre prípady, keď hrozí, že odberateľova spotreba energie výrazne presiahne úroveň predpokladanú pri uzatvorení zmluvy, a vždy, keď je dostupná lacnejšia ponuka¹⁶. Takéto služby, ktoré odrážajú služby poskytované v iných odvetviach¹⁷, by odberateľom umožnili pohoťovo reagovať a zmeniť si zmluvu (napr. z flexibilnej na fixnú), čo by sa pozitívne prejavilo na ich účtoch.

Občania by mali mať prístup k **jasným informáciám** o svojich zmluvách, malo by sa poskytovať stručné zhrnutie v dostatočnom predstihu pred ukončením alebo predĺžením zmluvy. S cieľom zabezpečiť, aby zraniteľní odberatelia vrátane tých, ktorí nemajú digitálne nástroje alebo zručnosti, mohli účinne uplatňovať svoje práva, by mali dodávatelia tento súhrn poskytovať bezplatne v prístupných formátoch a prostredníctvom viacerých kanálov. Komisia poskytne usmernenia týkajúce sa najdôležitejších zmluvných podmienok a bude dodávateľov nabádať, aby poskytovali **štandardizovaný súhrn**.

Pri zmene dodávateľa takisto vznikajú zbytočné **technické prekážky**. Na ich riešenie Komisia stanoví technické pravidlá pre dodávateľov s cieľom zabezpečiť, aby operácie back-office súvisiace so zmenou dodávateľa mohli byť v celej EÚ dokončené do 24 hodín. Okrem toho je kľúčové, aby členské štáty v **plnej miere zaviedli inteligentné meradlá** – občania musia mať jasný prehľad o svojej spotrebe energie, aby mohli uplatňovať svoje práva alebo využívať služby flexibility (pozri opatrenie 6).

Cieľ	Zlepšiť transparentnosť a porovnateľnosť ponúk dodávok energie, umožniť technickú zmenu dodávateľa do 24 hodín
Výsledok	Odhadovaná úspora pri zmene dodávateľa je až 152 EUR ročne .
Ako	Komisia prijme technické pravidlá týkajúce sa zmeny dodávateľa (1. štvrtrok 2026), prijme odporúčanie týkajúce sa súhrnu najdôležitejších podmienok zmlúv o dodávkach energie (1. štvrtrok 2026) a zväži odporúčanie týkajúce sa štandardizovaných vzorov účtov za energiu (2027).

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (prepracované znenie), články 4, 12.

¹⁵ Výročná správa agentúry ACER za rok 2021, *Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets* (Výročná správa o výsledkoch monitorovania vnútorných trhov s elektrinou a plynom).

¹⁶ Pozri aj opatrenie 7.

¹⁷ V oblasti telekomunikácií by mali poskytovatelia aspoň raz ročne poskytovať odberateľom poradenstvo o najlepších tarifách, čo by ich mohlo podnietiť zmeniť si zmluvný variant.

PILIER II: OCHRANA A POSILNENIE POSTAVENIA ODBERATEĽOV

Opatrenie 5: Podpora vlastnej výroby energie a spoločného využívania energie medzi občanmi

Občania sa môžu rozhodnúť spojiť sily a založiť **energetické spoločenstvo**, prostredníctvom ktorého budú spravovať spoločné investície a vyrábať a spotrebúvať energiu z obnoviteľných zdrojov, napríklad zo solárnych panelov, z veterných turbín a v rámci systémov diaľkového vykurovania. Toto právo je zaručené právom EÚ¹⁸. Hoci v Európe v súčasnosti pôsobí viac ako 8 000 energetických komunití¹⁹, nevyužitý potenciál je obrovský, najmä vo vidieckych oblastiach, napríklad pokiaľ ide o výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vrátane bioplynu a biometánu a o miestne nakladanie s odpadom. Kolektívne výhody možno dosiahnuť aj **spoločným využívaním energie**. Tento systém umožňuje väčším skupinám osôb, ako sú napríklad nájomníci, domácnosti s nízkymi príjmami a ľudia, ktorí nemajú vhodné priestorové možnosti, priamo využívať vlastnú vyrobenú energiu z obnoviteľných zdrojov. Vlastná výroba a spoločné využívanie energie prinášajú väčšiu nezávislosť a stabilný prístup k cenovo dostupnejším a stabilnejším cenám a zvyšujú efektívnosť energetického systému.

Do roku 2030 by si viac než 16 miliónov domácností a 630 000 MSP mohlo vyrábať vlastnú energiu z obnoviteľných zdrojov²⁰. Existuje potenciál **desaťnásobne**²¹ zvýšiť inštalovaný výkon energie z obnoviteľných zdrojov v spoločenstvách domácností. Jednotlivé domácnosti, ktoré si vyrábajú a spotrebúvajú vlastnú solárnu energiu, môžu dosiahnuť úsporu 260 – 550 EUR ročne. V prípade spoločenstiev domácností s kombináciou veternej a solárnej energie by to mohlo byť 440 – 930 EUR ročne²².

Na dosiahnutie tohto potenciálu je potrebné, aby energetické spoločenstvá boli v postavení, ktoré by im umožňovalo spoločne využívať elektrickú energiu bez toho, aby im dodávatelia ukladali nadmerné poplatky, predávať prebytočnú energiu a využívať svoj potenciál na vyrovnávanie vysokého alebo nízkeho dopytu na trhu. Je nutné znížiť administratívne požiadavky na minimálnu úroveň. Mala by sa poskytovať cieleňá podpora na zabezpečenie dostupnosti pre energeticky chudobné a zraniteľné domácnosti. Komisia vydá na podporu členských štátov v tomto úsilí **akčný plán pre energetické spoločenstvá**.

Cieľ	Využiť potenciál energetických spoločenstiev s cieľom do roku 2030 v EÚ desaťnásobne zvýšiť ich inštalovaný výkon energie z obnoviteľných zdrojov, čo umožní výrobu energie z obnoviteľných zdrojov pre 25 – 30 miliónov domácností
Výsledok	Potenciálna úspora 260 – 550 EUR ročne pre jednotlivé domácnosti a potenciálny finančný prínos 440 – 930 EUR ročne pre spoločenstvá.
Ako	Komisia na základe posúdenia potenciálu a existujúcich prekážok poskytne členským štátom usmernenia, ako využiť potenciál energetických spoločenstiev a vlastnej spotreby energie vrátane výmeny osvedčených postupov (1. štvrtrok 2026), prijme vykonávacie nariadenie o interoperabilite údajov s cieľom zabezpečiť, aby spoločné využívanie energie bolo pre

¹⁸ Článok 16 smernice (EÚ) 2019/944 a článok 22 smernice (EÚ) 2018/2001.

¹⁹ Odhad založený na širokom výklade tejto koncepcie, ktorý nie je obmedzený len na vymedzenia EÚ.

²⁰ Štúdia centra EnTEC o potenciáli občianskej energie (pripravuje sa).

²¹ Energia vyrábaná spoločenstvami by mohla do roku 2030 tvoriť podiel až 90 GW, čo by predstavovalo 8 % celkovej výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ. Pozri štúdiu centra EnTEC o potenciáli občianskej energie (pripravuje sa).

²² Úspora nákladov je vypočítaná na základe cien na veľkoobchodnom a maloobchodnom trhu v rokoch 2020 a 2022. V prípade vlastnej spotreby elektrickej energie prostredníctvom sústavy sa uplatňujú všetky sieťové tarify a dane.

	odberateľov ľahko použiteľné a plne automatizované (2027), a vydá rad praktických príručiek obsahujúcich podrobný opis postupu, ako vytvoriť a spravovať projekty energetických spoločností pre domácnosti a iné zainteresované strany vrátane MSP, poľnohospodárov a verejných orgánov (2026 – 2027).
--	---

Opatrenie 6: Podpora flexibility prostredníctvom maloobchodných zmlúv

Odberatelia s flexibilnými maloobchodnými zmluvami môžu výrazne ušetriť. V niektorých prípadoch možno účty za elektrickú energiu **znižit' až o 40 %** presunutím dopytu po vykurovaní na časy s nízkymi cenami elektrickej energie²³. To je jeden z dôvodov, prečo by sa mala v celej EÚ aktívne podporovať flexibilita dopytu. Medzi výhody patrí zníženie výroby elektrickej energie a zníženie nákladov spojených so sústavou, ako aj nižšia potreba opatrení na podporu výkonu, pričom odhadovaná potenciálna ročná úspora **do roku 2030 je 2,7 miliardy EUR**²⁴.

Premietnutie týchto výhod do praxe znamená zabezpečiť, aby boli **flexibilné maloobchodné zmluvy všeobecne dostupné**, aby odberatelia mali **prístup k transparentným cenám, spoľahlivým informáciám a cielenému poradenstvu** o tom, ako si vybrať zmluvu o dodávkach, ktorá najlepšie vyhovuje ich potrebám, a aby boli k dispozícii potrebné **technické nástroje**. Zásadný význam majú **inteligentné meracie systémy**, keďže poskytujú údaje potrebné na fungovanie flexibility. Efektívnym prístupom k relevantným údajom sa ďalej uľahčuje väčšia automatizácia, a teda sa zlepšujú skúsenosti odberateľov, a to pri súčasnom zaistení silnej ochrany údajov.

Podpora flexibility znamená aj odstránenie prekážok pre poskytovateľov služieb flexibility – spoločnosti, ktoré odmeňujú svojich odberateľov za presun spotreby elektrickej energie z časov špičky na lacnejšie časové úseky, vďaka čomu sa znižuje zaťaženie miestnych sústav. Komisia poskytne usmernenia na pomoc pri odstraňovaní týchto prekážok, ktorými sú napríklad demotivačné faktory alebo nevhodné cenové signály.

Mimo EÚ napríklad austrálsky program *Solar Sharer Offer* poskytuje domácnostiam elektrickú energiu s nulovými nákladmi v časoch vysokej výroby solárnej energie. Dodávatelia v rámci EÚ takisto vyvíjajú ponuky elektrickej energie s nulovými nákladmi. Členské štáty môžu chcieť preskúmať podobné mechanizmy prispôsobené regulačnému rámcu EÚ, ktoré občanom umožňujú priamy prospech z prechodu na čistú energiu znížením účtov bez toho, aby sa vyžadovali počiatočné investície do strešných solárnych inštalácií, ktoré podporujú flexibilitu na strane dopytu, zosúladujú spotrebu s obdobiami vysokej produkcie energie z obnoviteľných zdrojov, zlepšujú efektívnosť siete a posilňujú verejnú podporu dekarbonizácie tým, že zviditeľňujú a zhmotňujú výhody energetickej transformácie.

Cieľ	Umožniť občanom s dôverou využívať flexibilné maloobchodné zmluvy a inteligentné energetické zariadenia, ktoré optimalizujú spotrebu energie
Výsledok	Nižšie účty pre odberateľov a náklady na systém s možnou úsporou až 40 % ²⁵ .

²³ Na základe údajov zo [správy agentúry ACER o monitorovaní trhu z roku 2025](#) a vlastných výpočtov Komisie.

²⁴ *Demand-side flexibility: Quantification of benefits in the EU* (Flexibilita na strane dopytu: kvantifikácia prínosov v EU), DNV pre smartEn, september 2022.

²⁵ Na základe údajov zo správy agentúry ACER z roku 2025 o monitorovaní trhu [*Rewarding Flexibility: How retail contract choice can help unlock consumer flexibility* (Odmeňovanie flexibility: Ako môže voľba maloobchodnej zmluvy odberateľom pomôcť otvoriť možnosti flexibility)] a výpočtov Komisie

Ako	Komisia poskytne usmernenia s cieľom podporiť odmeňovanie flexibility v maloobchodných zmluvách (1. štvrt'rok 2026), zlepši prístup k údajom potrebným pre flexibilitu prostredníctvom vykonávacieho nariadenia o požiadavkách a postupoch interoperability (2027) a bude podporovať potenciál flexibility a efektívnosti v príslušných projektoch v rámci nových partnerstiev pre lepšie bývanie (2026).
-----	--

Opatrenie 7: Posilnenie dôvery odberateľov

Odberatelia energie sa stretávajú s **agresívnymi telemarketingovými praktikami** alebo pre nich občas býva ťažké zorientovať sa na trhoch s energiami. Vedie to k **nedostatočnej dôvere** v trh a obmedzuje to príležitosti využívať lacnejšie alternatívy alebo inovatívnejšie služby²⁶.

S cieľom zlepšiť kvalitu energetických služieb pre odberateľov bude Komisia spolupracovať so spotrebiteľskými organizáciami, s dodávateľmi energie a regulačnými orgánmi na vypracovaní **nového kódexu služieb pre dodávateľov energie**, čo bude prvým krokom v boji proti **nekalým marketingovým praktikám**. Prostredníctvom tohto kódexu sa dodávateľom energie poskytne možnosť dobrovoľne sa zaviazat', že budú nad rámec existujúcich požiadaviek zabezpečovať účinné vybavovanie sťažností a predchádzať odpojeniu zraniteľných odberateľov – napríklad tých, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach – od dodávok energie prostredníctvom dlhších výpovedných lehôt, prispôsobených plánov platieb či minimálnych dodávok a že budú ponúkať „poradenstvo o najlepších tarifách“ a systémy „včasného varovania“ (pozri opatrenie 4). Kódex bude slúžiť ako **značka dôvery**, ktorou dodávatelia energie dávajú odberateľom najavo, že môžu očakávať transparentné a spravodlivé služby. Niektoré členské štáty už takýto kódex úspešne uplatňujú a presadzujú²⁷. Rozhodnutie o tom, či a ako sa takýto kódex bude presadzovať na vnútroštátnej úrovni, zostane na členských štátoch.

Hoci **umelá inteligencia a digitalizácia** prinesú mnohé výhody vrátane úspory energie a zníženia účtov za energiu, predstavujú aj nové výzvy. Komisia preto posúdi, či sú súčasné pravidlá v tejto súvislosti vhodné na daný účel.

Ak sa dodávatelia energie nechránia pred kolísaním cien, klesá dôvera v trh. Keď dodávatelia energie skrachujú, odberatelia môžu prísť o všetky zálohové platby a môžu byť nútení uzavrieť menej výhodné zmluvy. Aby sa tomu zabránilo, Komisia poskytne národným regulačným orgánom usmernenia k tomu, ako možno zabezpečiť, aby dodávatelia energie mali vypracovanú **primeranú stratégiu riadenia rizík a hedžingovú stratégiu**, ktoré pomôžu udržať stabilitu a spoľahlivosť maloobchodného trhu s elektrinou.

Cieľ	Posilniť dôveru, riešiť agresívny a zavádzajúci (tele)marketing, chrániť občanov pred dôsledkami zlyhania trhu
Výsledok	Zvýšená dôvera odberateľov a vyššia kvalita služieb. Väčšia transparentnosť trhu, z ktorej vyplýva konkurenčné stanovovanie cien a vyššia efektívnosť služieb.
Ako	Komisia otvorí pre odberateľov možnosť využívať výhody tým, že navrhne ľahko zrozumiteľný kódex služieb týkajúci sa práv spotrebiteľa, určený pre dodávateľov energie, ktorí sa môžu dobrovoľne zaviazat' k dodržiavaniu

by odberatelia elektrickej energie mohli prechodom na zmluvu s dynamickou cenou a aktívnym riadením svojej spotreby dosiahnuť úsporu až 40 %.

²⁶ Podľa [Eurobarometra](#) predstavujú nekalé obchodné praktiky oblasť, ktorú treba zlepšiť. 82 % respondentov by viac dôverovalo dodávateľom energie, ak by sa zaviazali dodržiavať oficiálne certifikovaný kódex postupov v oblasti práv spotrebiteľa.

²⁷ Napríklad Írsko, Francúzsko a Holandsko.

vysokých štandardov ochrany spotrebiteľa založených na transparentnosti, spravodlivosti, vzájomnej dôvere a zodpovednosti (4. štvrťrok 2026), uverejní nové usmernenie na podporu národných regulačných orgánov pri predchádzaní zlyhaniam dodávateľov prostredníctvom lepšieho riadenia rizík (1. štvrťrok 2026) a posúdi potrebu prijať nový návrh právneho predpisu EÚ o právach spotrebiteľa v oblasti energetiky po roku 2029 s cieľom zabezpečiť práva spotrebiteľa aj v nových inovatívnych zmluvách a riešiť agresívne alebo zavádzajúce (tele)marketingové praktiky (2028).
--

PILIER III: BOJ PROTI ENERGETICKEJ CHUDBE A ZRANITEĽNOSTI

Spravodlivosť a rovnosť sú základom energetickej transformácie. Podľa najnovšieho prieskumu Eurobarometra²⁸ je ochrana zraniteľných odberateľov a odberateľov v energetickej chudobe pre Európanov **prioritou číslo jeden**. Energetická chudoba, cenovo nedostupné bývanie a obmedzený prístup k sociálnemu bývaní môžu viesť k rastúcemu riziku zraniteľnosti. EÚ vypracúva prvú stratégiu EÚ v oblasti boja proti chudobe s cieľom pomôcť ľuďom získať prístup k základnej ochrane a službám, riešiť základné príčiny chudoby a prispieť k odstráneniu chudoby do roku 2050. Ak budú mať všetci prístup k energii ako základnej službe, v EÚ sa zníži zraniteľnosť a chudoba.

Opatrenie 8: Spojenie síl s cieľom znížiť energetickú chudobu

V roku 2024 približne **42 miliónov Európanov** (9,2 % obyvateľov EÚ) nedokázalo dostatočne vykurovať svoje domovy²⁹. Je to vážna a neprijateľná situácia, ktorej čelí príliš veľa občanov EÚ a ktorá neúmerne dolieha na rodiny a skupiny obyvateľstva ohrozené chudobou alebo diskrimináciou.

V právnom rámci EÚ sa vyžaduje, aby členské štáty riešili energetickú chudobu a chránili zraniteľných odberateľov prostredníctvom politických opatrení a konkrétnych krokov. Z posúdenia aktualizovaných národných energetických a klimatických plánov, ktoré vykonala Komisia³⁰, však vyplýva, že tieto **pravidlá sa v EÚ nevykonávajú rovnomerne**. Príčinou sú sčasti ťažkosti s identifikovaním zraniteľných domácností a osôb čeliacich energetickej chudobe a so zaistením dosahu na ne, ako aj ťažkosti týkajúce sa účinného **premietnutia potrieb do efektívnych podporných opatrení**, keďže energetická chudoba a zraniteľnosť predstavujú **mnohostranný problém**. Komisia s cieľom pomôcť členským štátom vypracovať ambicióznejšie **národné plány** a znížiť energetickú chudobu poskytne ďalšie usmernenia a osvedčené postupy, ktoré možno replikovať. Zamerajú sa na úspešné vnútroštátne a miestne prístupy k riešeniu energetickej chudoby a rozdelené ponuky³¹ a zároveň zabezpečia, aby sa stimuly na úsporu energie a energetickú efektívnosť zachovali aj pre domácnosti, ktoré poberajú sociálne dávky na pokrytie svojich účtov za energiu. V súlade so smernicou (EÚ) 2024/1275 o energetickej hospodárnosti budov Komisia takisto pomôže členským štátom, aby do konca roka 2026 vypracovali **komplexné národné plány obnovy budov** s cieľom identifikovať budovy s najhoršou energetickou hospodárnosťou, v ktorých bývajú najzraniteľnejší občania, a navrhnúť prispôbené politiky, ktoré im pomôžu znížiť účty za energiu a žiť vo svojich domovoch pohodlnejšie

²⁸ [Rýchly prieskum Eurobarometra 566](#) „Consumer behaviour in the energy transition“ (Správanie odberateľov počas energetickej transformácie), december 2025.

²⁹ Eurostat „[Population unable to keep home adequately warm by poverty status](#)“ (Obyvatelia EÚ, ktorí nemôžu žiť v dostatočne vykúrených domácnostiach z dôvodu chudoby), február 2026.

³⁰ [SWD\(2025\) 140 final](#).

³¹ Oddelené pohnútky vznikajú vtedy, keď prenajímatelia nemajú motiváciu zlepšovať bývanie, pretože najomníci získavajú väčšinu výhod, ale sami nemôžu vykonať zmeny.

v zime aj v lete. Cieľom plánov je zároveň zohľadniť pri obnovách **prístupnosť** pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím.

Popri projektoch zameraných na energetickú chudobu v rámci Sociálno-klimatického fondu³², Kohézneho fondu³³ alebo inej podpory poskytovanej na miestnej úrovni prostredníctvom Poradenského centra pre oblasť energetickej chudoby (EPAH) Komisia zverejní **novú výzvu na predkladanie návrhov v rámci programu LIFE**³⁴ na financovanie projektov, ktorými sa podporujú národné, regionálne a miestne orgány pri riešení problému energetickej chudoby, pričom nadviaže na desať už realizovaných projektov. To umožní ďalším aktérom navrhnúť a rozšíriť ciele opatrenia, ktorými sa domácnostiam v energetickej chudobe poskytnú trvalé riešenia v záujme cenovo dostupnej energie a lepších životných podmienok. Okrem toho Komisia poskytne usmernenia týkajúce sa spôsobov ochrany zraniteľných domácností a osôb v energetickej chudobe počas **vyradovania sietí zemného plynu z prevádzky**.

Cieľ	Pomôcť vnútroštátnym a miestnym orgánom prijať konkrétne opatrenia na zníženie počtu osôb v energetickej chudobe a na ochranu zraniteľných odberateľov s cieľom zabezpečiť primeranú a spravodlivú energetickú transformáciu.
Výsledok	Konzistentnejšie a cielenejšie politiky pre zraniteľné domácnosti, ktoré sú v energetickej chudobe alebo sú ňou ohrozené, rýchlejšie, spravodlivejšie a cenovo dostupnejšie prístup k štrukturálnym riešeniam (napr. obnovy), postupné a merateľné znižovanie energetickej chudoby a súvisiacich zdravotných a sociálnych problémov v celej EÚ.
Ako	Komisia: <ul style="list-style-type: none"> ○ zaktualizuje svoje odporúčanie týkajúce sa energetickej chudoby³⁵ s cieľom poskytnúť doplňujúce analýzy a osvedčené postupy, ktoré možno replikovať. Súčasťou budú postupy na úspešné riešenie energetickej chudoby a odstraňovanie oddelených pohnútok, využívanie digitálnych nástrojov, zjednodušenie dosahu na zraniteľných občanov, vykonávanie medziodvetvových opatrení na ochranu občanov pred vlnami horúčav, podporu inovatívnych nástrojov financovania v záujme opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a na prezentovanie toho, ako možno prostredníctvom spoločného využívania energie a energetických spoločenstiev účinne zmierniť energetickú chudobu (4. štvrt'rok 2026), ○ bude vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom naďalej poskytovať technickú pomoc a ďalšie usmernenia, aby sa prostredníctvom politik a opatrení účinne zameriavali na zraniteľných občanov (2026 – 2028), a ○ bude pomáhať národným, regionálnym a miestnym orgánom zaistiť dosah na občanov čeliacich energetickej chudobe pomocou účinných opatrení prostredníctvom financovania nových projektov v rámci

³² V rokoch 2026 až 2032 sa zo Sociálno-klimatického fondu poskytne až 86,7 miliardy EUR na pomoc zraniteľným osobám a malým podnikom, ktoré sú najviac postihnuté rastúcimi nákladmi na energiu a dopravu.

³³ V nariadení o modernizácii politiky súdržnosti sa členské štáty motivujú, aby zvýšili financovanie cenovo dostupného a udržateľného bývania so zameraním na domácnosti postihnuté energetickou chudobou.

³⁴ [Viacročný pracovný program programu LIFE na roky 2025 – 2027.](#)

³⁵ [EUR-LEX 32023H2407.](#)

	programu LIFE , ktoré sa zaoberajú energetickou chudobou. Prijme prispôsobené opatrenia v oblasti komunikácie a informácií s cieľom informovať zraniteľných a energeticky chudobných občanov o nákladovo efektívnych možnostiach úspory energie (2026 – 2027).
--	---

Opatrenie 9: Ochrana zraniteľných občanov pred odpojením od dodávok energie

Pre mnohých občanov EÚ vrátane tých, ktorí už čelia energetickej chudobe, predstavuje **neschopnosť platiť účty za energiu** ďalší naliehavý problém. Hrozí im odpojenie od dodávok elektrickej energie a plynu, čo by malo vážny vplyv na kvalitu ich života a zdravie vrátane duševného zdravia. V roku 2024 približne **31 miliónov Európanov meškalo s platbou účtov za energiu**³⁶.

Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi, národnými regulačnými orgánmi, dodávateľmi energie, so spotrebiteľskými organizáciami a s ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom vytvoriť na vnútroštátnej úrovni systémy na rozpoznanie **včasných varovných signálov**, keď majú domácnosti problémy s platením účtov za energiu. Cieľom je pomôcť energetickým spoločnostiam zasiahnúť a ponúknuť takýmto domácnostiam podporu skôr, ako sa problém zhorší. Okrem toho bude Komisia podporovať osvedčené postupy v oblasti prevencie odpojenia od dodávok energie a ochrany pred ním vrátane **systémov riadenia dlhov**.

Cieľ	Lepšie chrániť zraniteľných a energeticky chudobných občanov, ktorým hrozí odpojenie od dodávok energie, prostredníctvom systémov včasného varovania a riadenia dlhov.
Výsledok	Menej prípadov odpojenia od dodávok energie, konzistentná ochrana zraniteľných odberateľov v celej EÚ, znížená zraniteľnosť, zlepšenie sociálnej spravodlivosti, zdravia a blahobytu.
Ako	Komisia vypracuje podporné usmernenia a zorganizuje odbornú prípravu pre vnútroštátne a miestne orgány týkajúce sa navrhovania a vykonávania ochranných opatrení proti odpojeniu od dodávok energie a bude propagovať najlepšie postupy prostredníctvom cielených workshopov, podujatí a publikácií (2. – 3. štvrťrok 2026) a bude informovať o dostupnej podpore prostredníctvom špecializovaných opatrení v oblasti komunikácie (počas celého roka 2026).

PILIER IV: VYKONÁVANIE EXISTUJÚCICH PRÁVNÝCH PREDPISOV EÚ

Európski občania sú ako odberatelia vďaka právnym predpisom EÚ pod silnou ochranou, ale **vykonávanie** týchto právnych predpisov **je naďalej nerovnomerné**. Bez dôrazného vykonávania v praxi bude pretrvávať rozdiel medzi ambíciami EÚ a reálnou skúsenosťou ľudí. **Miestne orgány** zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore občanov a spolupráci s nimi, ale často nie sú dostatočne zapojené do tvorby politiky a **nemajú dostatočné právomoci a prostriedky** na to, aby občanom poskytli praktické opatrenia.

Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom pomôcť pri vykonávaní a presadzovaní právnych predpisov EÚ, najmä prijatím **usmernenia a technickej analýzy** týkajúcich sa energetických spoločenstiev a vlastnej spotreby vrátane akčného plánu pre energetické spoločenstvá, ochrany zraniteľných odberateľov a odberateľov v energetickej chudobe pred odpojením od dodávok energie a počas

³⁶ Eurostat, „[Arrears on utility bills](#)“ (Nedoplatky za energiu), február 2026.

postupného ukončovania dodávok plynu, zhrnutia kľúčových zmluvných podmienok, riadenia rizika dodávateľov, maloobchodných cien založených na trhu, odmeňovania za flexibilitu v maloobchodných zmluvách, technických pravidiel pri zmene dodávateľa.

Vykonávanie sa, samozrejme, nezaobíde bez zohľadnenia **všetkých zainteresovaných strán**. Preto je na dosiahnutie všetkých cieľov stanovených v tomto oznámení nevyhnutná intenzívna interakcia a **spolupráca** medzi Komisiou, členskými štátmi a samotnými občanmi, ako aj interakcia a spolupráca s občianskou spoločnosťou, regulačnými orgánmi, priemyslom a akademickou obcou. S týmto zámerom Komisia **zefektívni** existujúce iniciatívy a zviditeľní existujúce podporné nástroje, ako je napríklad občianske poradenské centrum pre energetiku, Poradenské centrum pre oblasť energetickej chudoby, Dohovor primátorov a starostov, iniciatíva pre ostrovy EÚ, iniciatíva pre transformujúce sa uhoľné regióny a fórum o energetickom správaní, pričom povýši existujúce **občianske energetické fórum** na ústredné kontaktné miesto na výmenu najlepších postupov a sledovanie pokroku vo vykonávaní. Komisia takisto vydá usmernenie pre členské štáty s cieľom posilniť postavenie miest a bude ich podporovať pri využívaní plného potenciálu miestnych orgánov pri realizácii prechodu na čistú energiu. **Komisia bude prostredníctvom národných spotrebiteľských organizácií venovať osobitnú pozornosť zapojeniu občanov, čím zabezpečí, aby boli odberatelia informovaní o svojich právach a o príležitostiach, ktoré sú k dispozícii na trhu EÚ s energiou.**